

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-110 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 08-40/532-198
Karar Tarihi : 20.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE.

B. RAPORTÖRLER: Sinan BOZKUŞ, Canan KARAMANOĞLU

C. ŞİKAYET EDEN : Yücel SEKMEN
(adresi tespit edilememiştir.)

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME
YAPILAN : Kütahyalılar Otobüs Kooperatifi
Simav Otogarı Simav/Kütahya

E. DOSYA KONUSU: İstanbul-Kütahya (Gediz) arası yolcu taşımacılığı yapan Kütahyalılar otobüs firmasının aşırı fiyatlandırma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde, İstanbul-Kütahya Gediz ilçesi arası yolcu taşımacılığı yapan tek otobüs firması olan Kütahyalılar şirketinin Kütahya-İstanbul seferlerinde 25 YTL olması gereken bilet fiyatını 45 YTL gibi yüksek bir oranda belirlemesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddia edilmekte ve söz konusu şekilde oluşan mağduriyetin giderilmesi talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 21.5.2008 tarih ve 3163 sayı ile intikal eden şikayet dilekçesi üzerine, düzenlenen 11.6.2008 tarih ve 2008-4-110/İİ-08-SB sayılı İlk İnceleme Raporu, 13.6.2008 tarih ve REK.0.08.00.00-110/55 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, şikâyet konusunu oluşturan iddialarla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarı, "karayolu ile yolcu taşımacılığı pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise, "İstanbul-Kütahya (Gediz) arası karayolu" olarak tespit edilmiştir.

50 **I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme**

Karayolu ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı sektörünü düzenleyen temel mevzuat, Karayolu Taşıma Kanunu, bu Kanun kapsamında Ulaştırma Bakanlığı tarafından çıkartılan Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Karayolu İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılmasına dair Tebliğ'dir.

60 Seyahat firmalarınca uygulanacak bilet fiyatlarının belirlenmesinde Ulaştırma Bakanlığı'nın Karayolu İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'i temel esası oluşturmaktadır.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün internet sitesinden edinilen bilgiye göre, İstanbul-Kütahya arası mesafe 360 km'dir. Kütahya ve Gediz ilçesi arasındaki mesafe yaklaşık 91 km'dir. Dolayısıyla İstanbul-Gediz arasındaki uzaklık 451 km olarak alındığında, söz konusu mesafeye ilişkin taban ücret 24,76 YTL olarak belirlenmiş ve bu ücretin altına inilemeyeceği hususu Tebliğ'de düzenlenmiştir. Ancak, söz konusu düzenleme sadece taban fiyatlara ilişkin olup, bunun üzerinde bir fiyat belirlenmesine engel oluşturmamaktadır.

70 Şikayet dilekçesinde, anılan firmanın tekel olduğu ve İstanbul-Gediz arasında aşırı fiyat uyguladığı iddia edilmektedir. İddiaların 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilebileceği düşünülmektedir. Kanun'un 6. maddesi uyarınca bir eylemin ihlal olarak değerlendirilebilmesi için öncelikle eylemde bulunan teşebbüsün hakim durumda olması ikinci olarak da eylemin bir kötüye kullanma olması gerekmektedir.

80 AŞTİ (Ankara Şehirlerarası Terminal İşletmeleri)'nin internet sitesinde yer alan bilgilere göre şikâyette belirtilenin aksine İstanbul-Gediz arasında yolcu taşımacılığı seferi yapan iki firmanın olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bilet fiyatının şikâyette belirtildiği gibi 45 YTL olmadığı, 40 YTL'ye satıldığı, diğer taraftan doğrudan Gediz'e gitmeyen ancak İstanbul-Kütahya arasında sefer yapan diğer otobüs firmaları da tespit edilmiştir. Bu durum, ulaşım için başka alternatiflerin de var olduğunu göstermekte ve şikayet edilen teşebbüsün hâkim durumda olduğu iddiasını zayıflatmaktadır.

90 Aşırı fiyat uygulamalarının söz konusu olduğu durumlarda da Karayolu Taşıma Kanunu'nun 11. maddesindeki "... Yolcu ve eşya taşıma, yükleme, boşaltma, depolama ve aktarma hizmetleri de dahil olmak üzere ücret tarifelerinin, ülke ekonomisi ve kamu yararı aleyhine sonuç vermesi ve aşırı ücret uygulanması veya rekabet ortamının bozulması halinde ve gerektiğinde taban ve tavan ücretleri Bakanlıkça tespit edilebilir. ..." hükmü uyarınca Ulaştırma Bakanlığı'na Tavan Fiyat Tarifesi yayımlama yetkisi verilmiştir. Bu bağlamda şikayet edilen teşebbüsün hâkim durumda olduğu kabul edilse dahi aşırı fiyat uygulanması durumunda önleyici tedbirlerin alınması ve gerekli düzenlemelerin yapılması Ulaştırma Bakanlığı'nın yetkisindedir.

J. SONUÇ

100 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, şikâyet konusunu oluşturan iddialarla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.